

BÖLGEMİZDE HIZIR ORUCU

Bu kitabın değişik yerlerinde, değişik nedenlerle işaret ettiğim gibi, Ben'ül Sakıyfe-Emevi faşizmi ülkemize taşınıp, Ehlibeyt bendeleri olan; Anadolu Alevileri düşman ilan edilip, hedefe konulunca. Bu toplumu yok etmek için; şimdi yapıldığı gibi; dinsiz ilan edilerek, İslam'ın dışına itilmiş, daha sonra alçakça kıyıma tabi tutulmuştur. O kıyımlar sürecinde, Anadolu Alevilerinin çoğu kılıçtan geçirilmiş, canını kurtaranlarsa, her biri bir tarafa kaçıp, toplumsal yaşamdan uzaklaşınca, bazı inançsal, kültürel değerlerini unutmuşlar.

Şimdiki Tunceli'yle çevresinde yaşayan Alevilerse, O despot yönetimin etki alanı dışında kaldıkları için, bütün yaşamsal değerlerini muhafaza edip, onlarla iç düzenlerini sağlayıp, yaşamını sürdürmüşler. Dolayısıyla bölgemizde tutulan Hızır Orucu, muhafaza edilen O İnançsal Değerlerimizden biridir. Yalnız bilinen şöyle bir gerçek var: her toplumun inancı ve uygulama biçimi, o toplumun yaşadığı bölgenin coğrafi yapısına ve inançsal yapısına uygun biçimde şekillenir. Dolayısıyla Hızır Orucu olarak bilinen inançsal geleneğimizde, bölgemizin coğrafi yapısının, bize dayattığı koşullar ve halkımızın kültürel birikimiyle şekillenmiştir. Şöyle ki: Rumi Takvimle, (Asma Çeli) yani Ocak ayı, yılın en soğuk ayı olduğu gibi, aynı zamanda bölgemizde en çok sıkıntı yaşanan aydır. İnsanlarımız o darlık ve sıkıntılı ayda, Hızır Aleyhüsselam'ın yardımına en çok muhtaç oldukları için, Ocak ayını Hızır Ayı olarak değerlendirmiş, bu ayda Hızır Orucunu tutmuşlardı. Ayrıca; Hızır Aleyhüsselam'ın bir Çarşamba günü ölümsüzlük suyunu içerek evliyalıştığına inanıldığı için, Çarşamba günü, Hızır Aleyhüsselamın günü olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla bu iki inanış biçiminden dolayı, Ocak Ayının ilk Çarşambasından başlanıp, dört Çarşamba; Hızır Orucu tutulurdu. Yalnız şöyle bir uygulamayla tutulur: darlığın en çok yaşandığı; Hızır Aleyhüsselam'ın yardımına en çok ihtiyaç duyulduğu; Rumi Takvimle Asma Çeli, yani Ocak ayının her Çarşambasının oruçla geçmesi için, bölgemiz dört kısma bölünmüş, her Çarşamba bölgemizin bir kısım Hızır Orucu tutup; Hızır Kurbanını kesip, Lokmasını dağıtıp, birlik Cemi bağlamıştır. Şimdi, bölgemizin nasıl dört kısma bölündüğünü, hangi bölgenin, hangi Çarşamba Günü Hızır Orucu tuttuğunu, Sizlerle paylaşmaya çalışacağım.

İlk Çarşamba, Erzincan'ın kuzeybatı ucu, Malatya'nın Kuzeydoğu ucu, Elazığ'ın Doğu sınırından, Bingöl, Erzurum'a kadar olan bölgeyle sınırı olan; bölgemizin alt kısmı; Hızır Orucunu tutmuştur.

İkinci Çarşamba, yukarıda adı geçen yerleşkelerin kuzeyine düşen; Avazuğe, Kızılkilise, Céği'den doğuya uzanan şeridin Alevileri; Hızır Orucu tutmuşlar.

Üçüncü Çarşamba, Kuçane, Çat, Erzincan suyunun güneyindeki Aleviler; Hızır Orucunu tutmuşlar. Dördüncü Çarşamba; Tercan, Mecran, Çayırılı, Erzincan suyunun kuzey şeridi Alevileri; Hızır Orucu tutmuş. Bildiğim kadarıyla bazı eksikliklere rağmen, Hızır Orucu, hala öyle tutulur. Fakat üzülerek ifade edeyim; yukarıda yazdığım bu geleneklerimizden, geriye, fazla bir şey kalmadı. İddia etmem, ama yukarıda adı geçen inançsal geleneklerin çoğunu, şimdiki insanlarımızın birçoğu bilmiyor. İşin en acı yanı; bölgemizin inançsal değerleriyle ilgili hizmet veren bazı bilim insanları, atalarımızın icra ettikleri biçimi değil, internetten öğrendikleri yarım-yamalak biçimi bu halka yansıtmaya çalışmalarıdır. Bunu söylerken, internete karşı olduğum sanılmasın, ben aydın bir insanım, insanlarımızın çok aydın düşüncelere sahip olmalarını, günümüzün her tür teknolojisinden en iyi biçimde yararlanmalarını istiyorum. Fakat şunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım: pınarın gözesinden alınan su, en sağlıklı, en arıdurudur. Her yerel bilgide, pınarın gözesinden alınan arıdurudur su gibi temizdir. Gerçekten toplumunuza sağlıklı bilgi vermek istiyorsanız, yerel kaynaklardan faydalanmalısınız.